

Beperken niet-noodzakelijk grensverkeer

Beslisnotitie DOC 1 september 2020

Aanleiding

Tijdens de ACC-19 van 13 augustus jl. werd gesproken over de mogelijkheden om in kaart te brengen welke maatregelen voorhanden zijn om niet-noodzakelijk grensverkeer te kunnen beperken. Dit geldt voor alle vormen van verkeer naar gebieden buiten Nederland (buurlanden, EU+ gebied en derde landen). Maatregelen om grensverkeer te beperken kunnen in bepaalde gevallen wenselijk zijn om de volksgezondheid te beschermen om verdere verspreiding van het COVID-19 virus tegen te gaan door reisbewegingen en drukte in bepaalde gebieden, bijvoorbeeld in de grensregio's, te beperken.

Maatregelen kunnen zowel op het niveau van de rijksoverheid als wel op veiligheidsregio/lokaal niveau worden genomen. Deze beslisnotitie bevat een overzicht van enkele maatregelen waaraan kan worden gedacht. Dit overzicht is expliciet bedoeld als eerste aanzet om richting te geven aan nadere invulling en behoeft nog nadere afstemming, in het bijzonder met vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio's en lokaal bestuur.

Gevraagd besluit

Instemmen met het besluit dat nadere uitwerking van dit traject verloopt via de Werkgroep Scenario's in nauwe samenspraak met vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio's, waarbij het bijgesloten overzicht richtinggevend kan zijn.

Daarbij is van belang dat het overzicht geen verplicht handelingskader is maar een verzameling van mogelijke maatregelen die in iedere situatie door de verantwoordelijke instantie binnen de bestaande bevoegdheden zorgvuldig moet worden afgewogen rekening houdend met (lokale) omstandigheden, bestaande capaciteit en eventuele risico's. Voorts is iedere verantwoordelijke instantie zelf verantwoordelijk voor het in kaart brengen en uitvoeren van de stappen die nodig zijn voor implementatie van de maatregelen.¹ Wel is goede communicatie tussen de verschillende instanties essentieel, met name waar het maatregelen betreft die effecten hebben op andere terreinen.

Randvoorwaarden

Bij het beperken van grensverkeer is het van groot belang dat essentieel grensverkeer waaronder het vervoer van goederen en arbeid door grenswerkers niet onnodig wordt gehinderd. Ongecoördineerde beperkingen aan de binnengrenzen moeten worden voorkomen en de interne markt moet zo goed mogelijk kunnen blijven functioneren. Maatregelen aan de binnengrenzen om de volksgezondheid te beschermen moeten proportioneel, non-discriminatoir en tijdelijk zijn. Ook moeten maatregelen helder aan burgers en bedrijfsleven worden gecommuniceerd.

Scenario's en maatregelen

Gelet op de proportionaliteit en noodzakelijkheid van de maatregelen kunnen voor verschillende gebieden verschillende maatregelen worden getroffen en dient de situatie continue te worden gemonitord om rekening te houden met veranderende omstandigheden.

Geen beperkingen	
Situatie – Gezondheidsrisico's beperkt in gebied	
Strekking Communicatieboodschap	<p>Uitgaand: Voor Nederlanders wordt het reizen naar deze gebieden niet om gezondheidsredenen afgeraden.</p> <p>Inkomend: Personen uit betreffende gebied kunnen naar Nederland reizen. Wel dienen de maatregelen zoals deze in NL gelden te worden gevolgd. Zo geldt het houden van 1,5 meter afstand, vermijden van drukte, bij klachten thuis blijven en laten testen.</p>

¹ Voor wat betreft de implementatie van maatregelen vanuit Rijksoverheid die betrekking hebben op Reisadviezen, Vlieg- en Inreisverboden en Grenscontroles is reeds een draaiboek opgesteld. Deze is als bijlage 1 toegevoegd aan deze nota.

Beperken niet-noodzakelijk grensverkeer

Beslisnotitie DOC 1 september 2020

Mogelijke maatregel	Actie	Wie
In NL geldende maatregelen communiceren aan inkomende reizigers (oa 1,5 meter, thuis blijven bij klachten, testen, bron en contact onderzoek)	Posters en flyers in diverse talen beschikbaar maken voor verspreiding op vliegveld, treinstations, horeca	Rijksoverheid
	Matrixborden aan de snelweg met boodschap in Engels, evt. Duits/Frans	Rijksoverheid
	Sociale media, rijksoverheid.nl (Engelse versie)	Rijksoverheid
Evt aanvullende lokale maatregelen communiceren aan inkomende reizigers (bijv. mondkapjesplicht)	Flyers/informatieborden met aanvullende regels in diverse talen/Engels, evt. Duits/Frans	Veiligheidsregio/ lokaal
	Inzetten van hosts die op drukke plekken rondlopen om maatregelen in Engels te kunnen communiceren	Veiligheidsregio/ lokaal
Afreizende NLers informeren over aldaar geldende maatregelen	Reisadviezen en communicatie daarover (zie bijlage I draaiboek)	Rijksoverheid

Ontmoedigingsbeleid		
<i>Situatie – Verhoogde gezondheidsrisico's</i>		
Strekking Communicatieboodschap	<p>Uitgaand: Niet-noodzakelijke reizen worden afgeraden indien een gebied of land door BZ (op advies van RIVM) vanwege gezondheidsredenen op oranje is gezet. Indien er toch naar een dergelijk gebied of land wordt gereisd geldt er een dringend advies tot 10 dagen thuisquarantaine bij terugkomst.</p> <p>Inkomend: Voor buitenlanders die vanuit deze gebieden naar Nederland afreizen geldt: ga niet naar Nederland, evenmin voor bijvoorbeeld boodschappen, winkelen, horeca-bezoek of dagtripjes. Ook voor buitenlandse reizigers geldt een dringend advies tot 10 dagen thuisquarantaine bij aankomst in Nederland. Raadpleeg rijksoverheid.nl voor uitzonderingen op het dringend advies tot thuisquarantaine.</p>	
Mogelijke maatregel	Actie	Wie
Communicatie naar NLers	Rijksoverheid.nl, sociale media kanalen rijksoverheid, persconferenties	Rijksoverheid
	Matrixborden aan de snelweg met informatie thuisquarantaine	Rijksoverheid
Reisadvies	Reisadvies wordt op oranje gezet – dringend advies om reizen te vermijden naar deze gebieden (zie bijlage I draaiboek).	Rijksoverheid
Thuisquarantaine	Bij aankomst in NL geldt een dringend advies tot 10 dagen thuisquarantaine	Rijksoverheid
Testen luchthavens	Reizigers uit deze gebieden die aankomen op Schiphol kunnen zich laten testen in de teststraat. Een negatieve testuitslag is geen vervanging voor 10 dagen thuisquarantaine.	GGD
Informatie-gestuurde controles	Mobiel toezicht veiligheidscontroles (zie bijlage I draaiboek)	Rijksoverheid
Communicatie naar personen woonachtig/verblijvend in deze gebieden buiten Nederland die voornemens zijn een niet-noodzakelijke reis te ondernemen	Inzet buitenlandse lokale media waar veel toeristen uit afkomstig zijn om inkomend verkeer te ontmoedigen	Veiligheidsregio/ lokaal
	(Mobiele) Informatieborden bij de ingang van dorpen en steden in Nederland.	Veiligheidsregio/ lokaal
	Sociale media inzetten	Rijksoverheid/ Veiligheidsregio/

Beperken niet-noodzakelijk grensverkeer

Beslisnotitie DOC 1 september 2020

(inkomend verkeer)		lokaal
	Oproep vanuit de bewindspersonen om geen niet-noodzakelijke reizen te ondernemen	Rijksoverheid
Communicatie tussen autoriteiten	Overleg met autoriteiten betreffende gebied om gezamenlijke boodschap uit te dragen (bijv. boodschap aan burgers om geen niet-noodzakelijke reizen te ondernemen)	Rijksoverheid/ Veiligheidsregio/ lokaal
Beperken van aantrekkelijkheid en/of risico's bij gebruik van toeristische plekken	Aanpassing openingstijden Horeca	Veiligheidsregio/ lokaal
	Gericht toezicht op naleving regels Horeca	Veiligheidsregio/ lokaal
	Mogelijkheid tot uitbreiding of inperking terrassen Horeca	Veiligheidsregio/ lokaal
	Gebiedsgerichte aanpak bij gebieden die toeristen aantrekken (bijv. tijdelijke sluiting gebied/toegangswegen of enkel toestemming voor lokale bewoners zoals met strandpas)	Veiligheidsregio/ lokaal
	Sluiting bepaalde Horeca bestemd voor grotere evenementen	Veiligheidsregio/ lokaal
	Advies mondkapjes in winkels/ verzoek 1 persoon per familie in winkel	Veiligheidsregio/ lokaal
	Handhaven ingezetenen criterium coffeeshops	Veiligheidsregio/ lokaal
	Lokaal inzetten van matrixborden bij extreme drukte (en wanneer verkeersveiligheid in geding komt)	Rijksoverheid

Verbod niet-noodzakelijke reizen

<p><i>Situatie 1 – Landen buiten EU+ gebied waarvoor het EU inreisverbod geldt (Derde landen)</i> <i>Situatie 2 - gezondheidssituatie in gebied is zeer zorgwekkend en maatregelen onder het ontmoedigingsbeleid sorteren niet het gewenste effect (EU+ gebied)</i></p>		
<p>Strekking Communicatieboodschap</p>	<p>Uitgaand: Niet-noodzakelijke reizen worden afgeraden indien een gebied of land door BZ (op advies van RIVM) vanwege gezondheidsredenen op oranje is gezet. Indien er toch naar een dergelijk gebied of land wordt gereisd geldt er een dringend advies tot 10 dagen thuisquarantaine bij terugkomst.</p> <p>Inkomend: Voor betreft personen met lang verblijf in gebieden waarvoor het verbod geldt wordt toegang tot Nederland geweigerd voor niet-noodzakelijke reizen (reizen niet vallend onder één van de uitzonderingscategorieën).</p>	
Mogelijke maatregel	Actie	Wie
Communicatie	Sociale media, rijksoverheid.nl, persconferenties	Rijksoverheid
EU inreisverbod derde landen	Nationale implementatie van het verbod (zie bijlage I draaiboek)	Rijksoverheid
Reisadvies	Reisadvies wordt op oranje gezet – dringend advies om niet-noodzakelijke reizen te vermijden (zie bijlage I draaiboek)	Rijksoverheid
Thuisquarantaine	Bij aankomst in NL geldt een dringend advies tot 10 dagen thuisquarantaine	Rijksoverheid
Testen luchthavens	Reizigers uit deze gebieden die aankomen op Schiphol kunnen zich laten testen in de teststraat. Een negatieve testuitslag is	GGD

Beperken niet-noodzakelijk grensverkeer

Beslisnotitie DOC 1 september 2020

	geen vervanging voor 10 dagen thuisquarantaine.	
Vliegverbod (<i>ultimum remedium</i>)	De Minister van I&W geeft uitvoering aan vliegverbod na blauwe brief van uit de Minister van VWS. Hierbij heeft het RIVM een dwingend adviserende rol. (zie bijlage I draaiboek)	Rijksoverheid
Herinvoering van de binnengrenscontroles (<i>ultimum remedium</i>)	Toegang van personen weigeren als er sprake is van een gevaar van de openbare orde of nationale veiligheid op basis van volksgezondheidssituatie. (zie bijlage I draaiboek)	Rijksoverheid